

Zodiak in de Kerk

De Bijbel

Deuteronomium 18:9-14: “Wanneer gij gekomen zijt in het land dat Jahweh, uw God, u geven zal, dan zult gij niet leren doen naar de gruwelen van die volken. Onder u zal er niemand worden aangetroffen, die zijn zoon of zijn dochter door het vuur doet gaan, die **waarzeggerij** pleegt, geen wichelaar, **uitlegger van voortekenen**, of tovenaer, geen bezweerder, niemand, die de geest van een dode of een waarzeggende geest ondervraagt of die de doden raadpleegt. **Want ieder die deze dingen doet, is Jahweh een gruwel**, en ter wille van deze gruwelen drijft Jahweh, uw God, hen voor u weg. Gij zult onberispelijk staan tegenover Jahweh, uw God; want deze volken, die gij verdrijven zult, luisteren naar wichelaars en waarzeggers, maar u heeft Jahweh, uw God, dit niet toegelaten”.

Over sterren en sterrenbeelden

Astrologie is de duivelse leer van enerzijds de invloed van de hemellichamen op het lot en de aanleg van de mensen, en anderzijds een oude manier van mantiek (voorspellings-, waarzeggingskunst). De hele poespas rond de zogenaamde ‘tekenen aan de hemel’ worden beheerd door verderfelijke demonen (geesten van gevallen engelen), om mensen te binden aan voorspellingen die zij graag voorliegen of die zij zélf wensen uit te voeren, met alle kwalijke gevolgen van dien. Wie aan horoscopen en sterrenbeelden geloof hecht, komt in de ban van de duivel en zijn engelen. Enkele Schriftplaatsen over sterrenmantië:

2 Koningen 23:5: “Ook schafte hij [koning Josia] de afgodspriesters af, die de koningen van Juda hadden aangesteld om offers te ontsteken op de hoogten, in de steden van Juda en in de omgeving van Jeruzalem, benevens hen die voor de Baäl, de zon, de maan, de **sterrebeelden** en het gehele **heir des hemels** offers ontstaken”.

Jesaja 47:13: “Gij hebt u afgesloofd met uw vele plannen; laten nu opstaan en u redden, zij die **de hemel indelen**, die **de sterren waarnemen**, die maand voor maand **doen weten wat u overkomen zal**”.

Jeremia 8:2: “en ze uitspreiden voor de zon en de maan en het gehele **heir des hemels**, die zij hebben liefgehad en gediend, die zij achternagelopen zijn en gezocht hebben en waarvoor zij zich hebben neergebogen”.

Jeremia 10:2: “Zó zegt Jahweh: Gewent u niet aan de weg der volken en schrikt niet voor de **tekenen aan de hemel**, omdat de volken daarvoor schrikken”.

Handelingen 7:42: “En God keerde Zich af en gaf hen over, om het **heir des hemels** (*stratia tou ouranou*) te vereren, gelijk geschreven staat in het boek der profeten ...”

De Zodiak of Dierenriem

In de oudheid ontdekten sterrenwaarnemers dat de zon jaarlijks een baan langs de hemel aflegt. Deze baan of riem (Zodiak of Dierenriem) doorloopt 12 sterrenbeelden die door Claudius Ptolemaeus (2^e eeuw) als volgt werden benoemd:

Schorpioen (Scorpio)

Weegschaal (Libra)

Maagd (Virgo)

Leeuw (Leo)

Kreeft (Cancer)

Tweelingen (Gemini)

Boogschutter (Sagittarius)

Steenbok (Capricornus)

Waterman (Aquarius)

Vissen (Pisces)

Ram (Aries)

Stier (Taurus)

Opmerking: De zon passeert de sterrenbeelden van de dierenriem tegenwoordig op andere datums dan op de in de oudheid vastgestelde datums (wegens de precessie van lente- en herfstpunten).

Kathedraal van Autun

<http://www.art-roman.net/>

Het bovengewelf toont de tekenen van de Zodiak.

Ram

Stier

Tweelingen

Kreeft

Leeuw

Maagd

Weegschaal

Schorpioen

Boogschutter

Steenbok

Waterman

Vissen

Benedictijnse Abdijkerk van Sainte-Marie-Madeleine te Vézelay

<http://vrcoll.fa.pitt.edu/medart/menufrance/menufrance/vezelay/vezintro.html>

De narthex¹ was ca. 1150 voltooid, het gotische koor en het transept in 1215. (Encarta 2002).

In de narthex staan de tekens van de dierenriem gebeiteld, samen met de landelijke seizoensgebonden taken die met deze Zodiaktekens overeenkomen. Zie hieronder.

¹ **Narthex** (Gr.), voorhal, deel van de galerij om de voorhof (atrium) van vroeg-christelijke kerken. De narthex strekte zich uit langs de voorgevel van de kerk en was als portiek ingericht. Men heeft wel verondersteld dat catechumenen en penitenten, die niet de kerk zelf mochten betreden, er mochten staan. Een andere benaming was paradijs. Op den duur, vooral daar waar het atrium verviel, ging de narthex deel uitmaken van de kerk, hetzij gedeeltelijk (zoals de Byzantijnse eso- en exonarthex, met de opening resp. naar binnen en naar buiten), hetzij geheel, en dan in verbinding met de hoektorens, als vestibule van de westbouw van Karolingische en Romaanse kerken. Franse kunsthistorici hebben de naam narthex ook gegeven aan de diepe voorkerken die in de 10de tot 12de eeuw voor grote abdijkerken als Cluny, Cîteaux, Vézelay, Tournus en La Charité-sur-Loire werden gebouwd. (Encarta 2002).

Weegschaal (onder)

Tweelingen, Kreeft, Leeuw, Maagd

Stier (midden), Ram (onder)

Schorpioen (boven), Boogschutter (onder)

Steenbok (boven)

Schorpioen

Boogschutter (boven)
Steenbok (onder)

Maagd (boven)
Weegschaal (midden-onder)

Waterman (midden)

Basiliek Notre-Dame des Miracles, HauteAuvergne

<http://chamr.free.fr>

Ook in deze kerk zijn de tekenen van de Dierenriem in steen uitgebeiteld. Hieronder enkele voorbeelden.

vissen

waterman

steenbok

weegschaal

tweelingen

stier

San Petronio te Bologna

<http://webexhibits.org/calendars/year-astronomy.html>

Meridan Line. S. Petronio, Bologna

In this sun calendar, a hole in the ceiling of the cathedral projects a shaft of sunlight onto this bronze strip on the pavement below which is engraved with the days of the year and signs of the zodiac.

In de San Petronio te Bologna (bouw begonnen in 1390) loopt er een meridiaan (een denkbeeldige cirkel op de aardbol die door beide polen loopt) dwars door de kerk. Door een gat in het dak werpt een lichtbundel zich op de bronzen meridiaan-strip op de vloer. Deze strip is voorzien van de dagen van het jaar én de tekens van de Zodiak of Dierenriem.

Dit is niet de enige kerk waar dit fenomeen voorkomt; zie ook hieronder de kathedraal van Fossombrone.

Kathedraal van Fossombrone

http://www.ukans.edu/history/index/europe/ancient_rome/E/home.html

In Fossombrone dezelfde 'meridiaankalender' als in Bologna.

Linksboven de bronzen meridiaanstrip op de vloer en achteraan-boven de lichtopening in de zoldering.

Rechtsboven de stopplaats bij het zodiakteken Steenbok.

Links: op de vloer, langs de meridiaanstrip staan de sterrenbeelden; hier Sagittarius of Boogschutter.

Kerk in Brookland

Brookland, above - Norman lead font with a 'calendar' of the seasons (scenes of rural life to match the seasons represented by the different signs of the Zodiac).

Links een Normandisch doopvont met daarop de 'kalender' van de jaargetijden: landelijke taferelen van de seizoenen, vertegenwoordigd door de twaalf tekens van de Dierenriem.

Het heidendom van de Noormannen werd gewoon geadopteerd en in de kerk geïntegreerd.

Astrologisch Portaal van de kathedraal Notre-Dame te Amiens, 13^e eeuw

De tekens van de dierenriem, met daaronder de taken uit het dagelijkse leven, volgens de jaargetijden die met de sterrenbeelden overeenkomen.

Kathedraal Saint Maurice

<http://www.ac-grenoble.fr/isle/>

Commentaar overbodig.

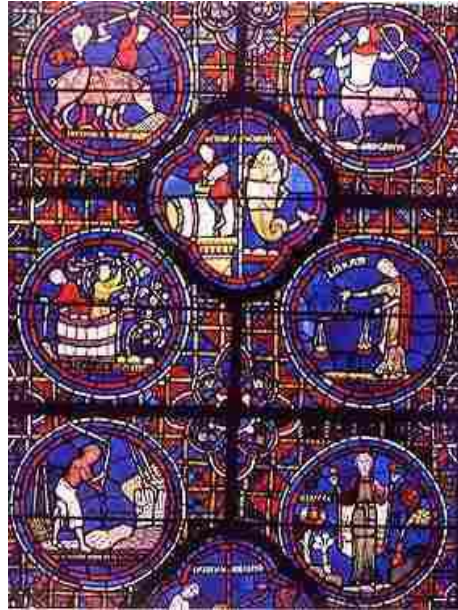
Kathedraal van Chartres

<http://www.ruspublishing.com.au/magian%20christians.html>

http://daphne.palomar.edu/mhudelson/Art100_Pages/Art100_WoA_Chaps/Art100_WorksofArt_Chap3.html

Hierboven in de portiek het teken
Tweelingen (midden)

Gedeelte van het Zodiakraam

Het sterrenbeeld Vissen in het Zo-
diakraam

Links een kolom met de tekens van
de Dierenriem of Zodiak.

Rechts in de portiek het teken
Kreeft.

Astrologische kerkklokken

Ook op kerkklokken komt de Zodiak voor, zoals in de basiliek St.-Madeleine te Vezelay, St.-Jean te Lyon, enz.
Hieronder enkele details.

Steenbok

Schorpioen

Waterman

Links de astrologische kerkklok van Sienna, Italië, met de tekens van de Zodiak.

Rechts de “miraculeuze” klok in de kathedraal Notre-Dame te Saint-Omer, uit 1558, met uiteraard de tekens van de Zodiak. De klok werd gebruikt om astrologische voorspellingen te doen voor Charles Quint², die daarbij professor Gemma Frisius consulteerde van de Leuvense universiteit. Deze Frisius was professor medicus en mathematicus.

<http://www.theotherside.co.uk/tm-heritage/>

Detail

Boven een detail van de astrologische klok uit 1383, vernieuwd in 1598, Kathedraal te Lyon. Rechts het geheel.

Links en onder: in de Gotische Mariakerk van Rostock, Duitsland, bevindt zich eveneens een astrologische klok, met de gebruikelijke 12 tekens van de Zodiak. De kerk werd gebouwd in de 15^e eeuw, de astrologische klok in 1472 en in 1643 uitgebreid. <http://www.mvweb.de>

Mariakerk te Rostock

² Charles Quint was geboren in Vlaanderen en werd als kind Hertog van Bourgondië. Later erfde hij nog drie andere kronen, van verschillende grootouders: Habsburg Oostenrijk, Spanje, en de Duitse landen. (www.theotherside.co.uk).

Links de oude astrologische klok in de kathedraal Sint-Lars te Lund, Zweden.

<http://architecture.relig.free.fr>

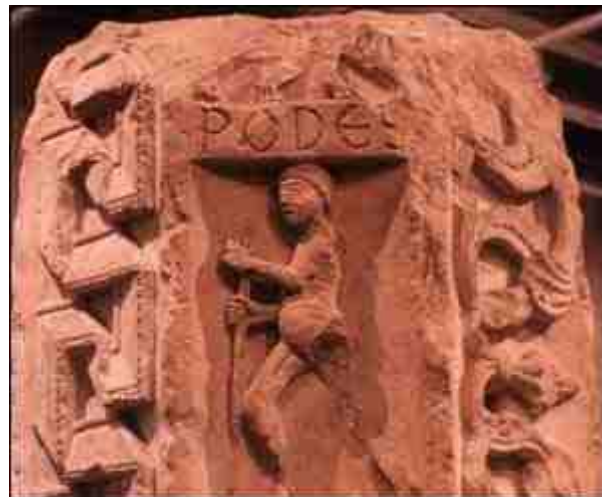
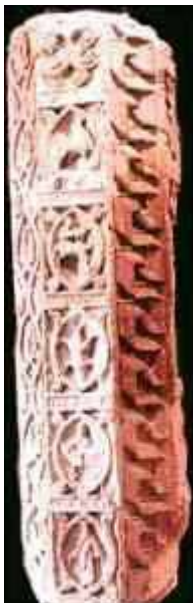
Vergelijk met onder de beroemde astrologische klok van Praag (1410) op de stadhuis.

Vergis u niet: dit alles heeft niets met astronomie (sterrenkunde) te maken, maar alles met het bijgeloof van de astrologie. Astrologie is de duivelse leer van enerzijds de invloed van de hemellichamen op het lot en de aanleg van de mensen, en anderzijds de kunst van het opstellen van horoscopische voorspellingen en voortekenen (mantiek).

Kerk van Souvigny, 10e eeuw

<http://fsc.cluny.free.fr/sites/>

Detail

In de kerk van Souvigny is er een kolom met de tekens van de Zodiak, ook 'Calendrier de Souvigny' genoemd. Hij stamt uit de 12e eeuw.

Op één facet staan de maanden van het jaar, en op een andere de tekens van de Dierenriem.

“Welke gemeenschap heeft licht met duisternis? En welke overeenstemming heeft Christus met Belial [= Satan]? ... En welke overeenkomst heeft Gods tempel met afgoden? ... gaat weg uit hun midden en scheidt u af, zegt de Heer, en raakt niet aan wat onrein is” - 2 Korinthiërs 6:14-18

Zie verder de rubriek, “Rooms-katholieke Kerk”: <http://www.verhoevenmarc.be/rkk.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm